

732

Besluit van 21 december 1985, houdende wijziging van het Uitvoeringsbesluit verontreiniging rijkswateren (Stb. 1985, 377)

Wij Beatrix, bij de gratie Gods, Koningin der Nederlanden, Prinses van Oranje-Nassau, enz. enz. enz.

Op de voordracht van Onze Minister van Verkeer en Waterstaat van 9 oktober 1985, nr. RRW 36783, Hoofddirectie van de Waterstaat, Hoofdafdeling Bestuurlijke en Juridische Zaken, gedaan in overeenstemming met Onze Minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer;

Gelet op de artikelen 17, eerste lid, 18, eerste lid, 19 en 22, eerste lid, van de Wet verontreiniging oppervlaktewateren (Stb. 1981, 573);

De Raad van de Waterstaat gehoord;

De Raad van State gehoord (advies van 17 december 1985, nr. W09.85.0532/18.5.51.);

Gezien het nader rapport van Onze Minister van Verkeer en Waterstaat a.i. van 18 december 1985, nr. RRW 47395, Hoofddirectie van de Waterstaat, Hoofdafdeling Bestuurlijke en Juridische Zaken, uitgebracht in overeenstemming met Onze Minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer;

Hebben goedgevonden en verstaan:

ARTIKEL I

Het Uitvoeringsbesluit verontreiniging rijkswateren (Stb. 1985, 377) wordt gewijzigd als volgt:

In artikel 16 worden de eerste twee leden vervangen door twee nieuwe leden, luidende:

1. Het bedrag verschuldigd voor het brengen van zuurstofbindende stoffen in rijkswateren bedraagt voor het jaar 1986 negenentwintig gulden en vijftig cent en voor het jaar 1987 dertig gulden en vijftig cent per inwonerequivalent.

2. In afwijking van het bepaalde in het eerste lid is voor het brengen van zuurstofbindende stoffen in het territoriale deel van de Noordzee, de Waddenzee, de Eems, de Dollard en de Westerschelde voor het jaar 1986 drieëntwintig gulden en vijftig cent en voor het jaar 1987 vierentwintig gulden en vijftig cent per inwonerequivalent verschuldigd.

ARTIKEL II

Dit besluit treedt in werking met ingang van 1 januari 1986.

Het advies van de Raad van State wordt niet openbaar gemaakt op grond van het bepaalde in artikel 25a, derde lid, onder b, van de Wet op de Raad van State.

Lasten en bevelen dat dit besluit met de daarbij behorende nota van toelichting in het Staatsblad zal worden geplaatst en dat daarvan afschrift zal worden gezonden aan de Raad van State.

's-Gravenhage, 21 december 1985

Beatrix

De Minister van Verkeer en Waterstaat,
N. Smit-Kroes

Uitgegeven de *dertigste* december 1985

De Minister van Justitie,
F. Korthals Altes

NOTA VAN TOELICHTING

1. Bij koninklijk besluit van 7 december 1983 (Stb. 612) is het tarief voor 1984 en 1985 vastgesteld van de heffing die het Rijk op grond van de Wet verontreiniging oppervlaktewateren (WVO) oplegt aan degenen die lozen op rijkswateren. Het tarief bedroeg voor 1984 f 27,50 en voor 1985 f 28,50 per inwonerequivalent voor de «zoete» wateren en respectievelijk f 21,50 en f 22,50 per inwonerequivalent voor de «zoute» wateren.

2. Zoals bekend bouwt noch beheert het Rijk zuiveringsinstallaties. De opbrengst van de rijksheffing wordt daarom aangewend voor de subsidiëring – door middel van zgn. uitkeringen – van bedrijven en van regionale waterkwaliteitsbeheerders, die daadwerkelijk de zuiveringsmaatregelen treffen voor de sanering van lozingen op rijkswater. Uitgangspunt van het heffingssysteem is dat het totaal van de verstrekte uitkeringen (totale uitgaven) aan het eind van de saneringsperiode gelijk moet zijn aan het totaal van de op dat moment geïnde heffingsgelden (totale inkomsten). De totale uitgaven worden gebaseerd op de jaarlijks bijgestelde ramingen van de kosten van het noodzakelijk geachte saneringsprogramma.

Dit saneringsprogramma is neergelegd in het concept-Rijkswaterkwaliteitsplan. De ramingen van de kosten in dit plan zijn gebaseerd op cijfers uit 1983. Bij de hier vermelde ramingen van de uitgaven is uitgegaan van de meest recente gegevens namelijk van juni 1985. Deze ramingen komen wat lager uit dan die in het concept-Rijkswaterkwaliteitsplan.

In bijlage 1 is een overzicht gegeven van de inkomsten en uitgaven sinds de aanvang van de rijksheffing tot en met 1984, met de daarbij behorende saldi. Daaruit valt af te leiden, dat het saldo in 1984 weliswaar nog ca. 500 miljoen gulden bedraagt, maar dat dit sedert 1981 geleidelijk afneemt.

3. Bij de laatste tariefstelling voor de rijksheffing is gekozen voor een stijging van de heffing met f 1 per jaar, waarbij de lijn van de daaraan voorafgaande jaren werd voortgezet.

Tevens werd vastgesteld dat doorheffen tot en met 1990 noodzakelijk is. Deze verlenging werd acceptabel geacht omdat vertraging was opgetreden in het saneringsprogramma voor de rijkswateren en er immers steeds vanuit is gegaan dat de saneringsperiode en de heffingsperiode in zekere mate op elkaar aan dienden te sluiten.

Deze verlenging leverde echter nog onvoldoende middelen op. Om die reden zijn de geraamde uitgaven destijds met f 100 miljoen gulden beperkt. Dit was slechts mogelijk door voor een aantal saneringsprojecten géén subsidiegelden te reserveren, waardoor van de betrokken lozers voor deze projecten voorlopig geen saneringsinspanning kan worden gevergd.

In nauw overleg met de betrokken waterkwaliteitsbeheerders is besloten een aantal kleinere projecten in het bovenrivieren- en vooral het benedenrivierengebied vooralsnog niet uit te voeren. In hoeverre de projecten op een langere termijn alsnog kunnen worden uitgevoerd zal worden gezien tegen de achtergrond van de milieuhygiënische situatie en de financiële mogelijkheden. Ook in de huidige tariefstelling zijn deze projecten achterwege gelaten. Daarbij zij overigens nadrukkelijk opgemerkt dat het niet een definitieve lijst van uitgestelde projecten betreft die onveranderbaar is, maar dat er ruimte moet kunnen blijven voor wijziging van inzichten en verlegging van prioriteiten, zowel voor het Rijk als voor de betreffende lozers.

4. Thans moet het tarief voor 1986 worden bepaald. Daarbij is het tevens wenselijk – terwille van de duidelijkheid voor de heffingsplichtigen – het tarief voor 1987 eveneens vast te stellen.

Vanzelfsprekend is het saneringsprogramma van het concept-Rijkswaterkwaliteitsplan, dat gebaseerd is op de gestelde waterkwaliteitsdoelstellingen voor de verschillende rijkswateren, het uitgangspunt voor de tariefstelling

van de rijksheffing. Volgens dit plan is de uitvoering van dit programma goed mogelijk zonder een sterke stijging van de heffingstarieven. Om deze reden en gelet op de huidige financieel-economische situatie en op de regeringsdoelstelling de collectieve lasten zoveel mogelijk te beperken, acht ik het in beginsel wenselijk de tariefstijging, evenals dit het geval was in de achter ons liggende periode, voor de komende twee jaren te beperken tot per jaar f 1 per inwonerequivalent (i.e.), dat wil zeggen een stijging met 3 à 4% per jaar. Uitgaande van een heffingsperiode tot en met 1990 en een tariefstijging van f 1 per i.e. per jaar, is in bijlage 2 het nu geraamde verloop van inkomsten en uitgaven voor de rijksheffing weergegeven. In deze bijlage is tevens het overzicht van inkomsten en uitgaven uit de vorige nota tariefstellingen opgenomen.

5. In vergelijking met de vorige ramingen valt op te merken, dat er zich in zijn totaliteit gezien nauwelijks wijzigingen in inkomsten en uitgaven hebben voorgedaan.

De belangrijkste reden hiervan is, dat er zowel aan de inkomstenkant als aan de uitgavenkant mee- en tegenvallers zijn geweest, die elkaar grotendeels compenseren.

Ter toelichting op de inkomstenkant dient het volgende:

- Door de al eerder gememoreerde vertraging in het saneringsprogramma voor de rijkswateren neemt het aantal vervuilingseenheden waarover heffing moet worden betaald - het heffingsdraagvlak - minder snel af dan oorspronkelijk werd aangenomen. Dit betekent ten opzichte van de vorige raming een stijging van de inkomsten van ca. 30 miljoen gulden.

- In de Nota Waterverontreinigingsheffingen (kamerstukken II, 1984/85, 18968, nr. 2, bladzijde 24) heb ik het voornemen geuit om enerzijds de huidige correctieregelingen in verband met de wijze van lozen af te schaffen en anderzijds de heffingsmaatstaf bij te stellen van 180 gram naar 136 gram. Volgens voorlopige berekeningen zou dit voor het Rijk aan inkomstenzijde een verlaging van de raming betekenen van ca. 20-25 miljoen gulden over de periode tot 1990. Hiervoor zij verwezen naar genoemde nota.

De exacte verlaging van de inkomsten zal echter eerst uit de heffingspraktijk van de eerstkomende jaren kunnen blijken. In bijlage 2 is in het overzicht van inkomsten en uitgaven een bedrag van 25 miljoen gulden, in een afnemende reeks over de jaren 1986-1990, van de geraamde inkomsten afgetrokken.

Over de uitgavenkant kan het volgende worden opgemerkt:

- Naast het duurder worden van projecten vooral door extra kosten voor de slibverwerking, en door strengere milieuhygiënische eisen ten aanzien van de bestrijding van geluid- en stankhinder, bleken ook extra gelden nodig te zijn voor de afvalwaterzuivering van de havenontvangstinstallaties (tankercleaning bedrijven). Dit heeft een extra reservering van ca. 30 miljoen gulden noodzakelijk gemaakt.

- Daartegenover staat dat de verwachte bouwkostenstijging lager is uitgevallen dan geraamd. Uit de gegevens van het CBS blijkt dat in de afgelopen 5 jaar de bouwkosten in totaal slechts met ca. 1,5% zijn gestegen (van invloed op de kosten van het civieltechnisch gedeelte). Voorts is ook de inflatiestijging de laatste jaren afgenomen van 6% begin 1980 tot 3 à 4% nu (van invloed op de kosten van het electromechanisch gedeelte).

Betrouwbare prognoses voor de ontwikkelingen van de bouwkosten van zuiveringsinstallaties zijn niet voorhanden. Op basis van de hiervoor genoemde ontwikkelingen in de bouwkosten en de inflatie over de periode 1980-1985 is bij de berekening van de uitgaven uitgegaan van een gemiddelde jaarlijkse kostenstijging van 2%, hetgeen vergeleken bij de vorige tariefstelling waar nog gerekend is met 4% kostenstijging, aan de krappe kant is.

6. Zoals uit de raming van bijlage 2 blijkt kan in beginsel de rijksheffing in zijn huidige vorm rond 1990 worden beëindigd.

Over het precieze tijdstip daarvan kan op dit moment om twee redenen nog geen definitief uitsluitsel worden gegeven. In de eerste plaats wegens de in paragraaf 5 genoemde onzekerheden omtrent het verloop van inkomsten en uitgaven. In de tweede plaats omdat over de uitvoering van de uitgestelde projecten ad 100 miljoen eerst aan het eind van de saneringsperiode definitief wordt beslist.

7. Op grond van bovengenoemde overwegingen stel ik het tarief voor 1986 vast op f 29,50 per inwonerequivalent voor de «zoete» oppervlaktewateren en op f 23,50 voor de «zoute» oppervlaktewateren.

Voor 1987 geldt vervolgens een tarief van f 30.50, respectievelijk f 24,50 per i.e.

De Minister van Verkeer en Waterstaat a.i.,
P. Winsemius

Jaar	Heffingen (x f 106)	Uitkeringen (x f 106)	Saldi (x f 106)
1971	17,5	0,9	16,6
1972	42,4	0	59,0
1973	65,0	23,4	100,6
1974	89,7	27,2	163,1
1975	99,3	58,0	204,4
1976	105,9	54,1	256,2
1977	126,1	51,7	330,6
1978	153,2	68,1	415,7
1979	163,7	104,3	475,1
1980	174,5	87,7	561,9
1981	161,8	135,0	588,7
1982	148,5	164,6	572,6
1983	126,2	150,1	548,7
1984	112,3	165,5	495,5

Behoort bij de nota van toelichting van het besluit houdende wijziging van het Uitvoeringsbesluit verontreiniging rijkswateren.

Mij bekend,

De Minister van Verkeer en Waterstaat a.i.,
P. Winsemius

BIJLAGE 2

Verloop inkomsten en uitgaven verontreinigingsheffing rijkswateren

Jaar	Koninklijk besluit van 7 december 1983, Stb. 612		Belastbare i.e.'s (x 10 ⁶)		Heffingsbedrag		Inkomsten (x 10 ⁶)		Uitgaven (x 10 ⁶)	Saldi (x 10 ⁶)
	Inkomsten (x 10 ⁶)	Uitgaven (x 10 ⁶)	zoet	zout	zoet	zout				
1971 t/m 1984	1552	1185					1586		1090	496
1985	111	270	2,93	1,39	28,50	22,50	115	115	250	361
1986	80	220	2,40	1,35	29,50	23,50	(103-7) ²	96	220	237
1987	62	150	1,73	0,80	30,50	24,50	(72-6)	66	200	103
1988	60	80	1,49	0,58	31,50	25,50	(62-5)	57	120	40
1989	53	50	1,31	0,32	32,50	26,50	(51-4)	47	80	7
1990	55	18	1,29	0,25	33,50	27,50	(50-3)	47	54	0
	38 ¹	38 ¹								
Totaal	2011	2011					2014		2014	

¹ Gelden gereserveerd voor restitutieregeling.

² Verrekening effect afschaffen correctieregelingen enerzijds en bijstellen heffingsmaatstaf anderzijds ad f 25 miljoen.

Behoort bij de nota van toelichting van het besluit houdende wijziging van het Uitvoeringsbesluit verontreiniging rijkswateren.

Mij bekend,

De Minister van Verkeer en Waterstaat a.i.,
P. Winsemius